

Чернівецький національний університет імені Юрія Федьковича

(повне найменування закладу вищої освіти)

Інститут біології, хімії та біоресурсів

(назва інституту/факультету)

Кафедра Землевпорядкування та кадастру

(назва кафедри)

СИЛАБУС

навчальної дисципліни

Стандартизація і нормування в землеустрої

(вказати назву навчальної дисципліни (іноземною, якщо дисципліна викладається іноземною мовою))

Вибіркова

(вказати: обов'язкова)

Освітньо-професійна програма Геодезія і землеустрій (землеустрій та кадастр)

(назва програми)

Спеціальність 193 Геодезія та землеустрій

(вказати: код, назва)

Галузь знань 19 «Архітектура та будівництво»

(вказати: шифр, назва)

Рівень вищої освіти перший (бакалаврський)

(вказати: перший (бакалаврський)/другий (магістерський)/третій (освітньо-науковий))

Інститут біології, хімії та біоресурсів

(назва факультету/інституту, на якому здійснюється підготовка фахівців за вказаною освітньо-професійною програмою)

Мова навчання українська

(вказати: на яких мовах читається дисципліна)

Розробники: Мирончук Катерина Василівна, асистент кафедри землевпорядкування та

кадастру, к.с.-г.н.; Воронюк Юлія Юрівна, асистент кафедри землевпорядкування та

кадастру

(вказати авторів (викладач (ів)), їхні посади, наукові ступені, вчені звання)

Профайл викладача (-ів) <http://ibhb.chnu.edu.ua/profile/user/111>

(посилання на сторінку кафедри з інформацією про викладача (-ів))

Контактний тел. k.myronchuk@chnu.edu.ua

E-mail: k.myronchuk@chnu.edu.ua

Сторінка курсу в Moodle <https://moodle.chnu.edu.ua/course/view.php?id=611>

Консультації

Очні консультації: Четвер – з 13:00 год., 2 год.

Очні консультації, за попередньою домовленістю:

П'ятниця – 11:30-14:00 год.

Онлайн-консультації: Четвер – 11:30 год.

5.2. Дидактична карта навчальної дисципліни

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин											
	денна форма						Заочна форма					
	усього	у тому числі					усього	у тому числі				
		л	п	Лаб	Інд	с.р.		л	п	лаб	інд	с.р.
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
Змістовий модуль 1. ОСНОВИ СТАНДАРТИЗАЦІЇ ТА НОРМУВАННЯ В ГАЛУЗІ ЗЕМЛЕУСТРОЮ												
Тема 1. Теоретичні і правові основи стандартизації та нормування	10	4	2	-	-	4	-	-	-	-	-	-
Тема 2. Організація робіт із стандартизації і вимоги до змісту нормативних документів	10	4	2	-	-	4	-	-	-	-	-	-
Тема 3. Міжнародні, європейські та міждержавні стандарти	14	4	2	-	-	8	-	-	-	-	-	-
Разом за змістовим модулем 1	34	12	6	-	-	16	-	-	-	-	-	-
Змістовий модуль 2. СИСТЕМИ НАЦІОНАЛЬНИХ ТА ГАЛУЗЕВИХ СТАНДАРТІВ												
Тема 4. Загальні питання	12	4	2	-	-	6	-	-	-	-	-	-
Тема 5. Система стандартів із захисту довкілля	14	4	2	-	-	8	-	-	-	-	-	-
Тема 6. Система стандартів і нормативів у сфері землеустрою та державного земельного кадастру	16	4	2	-	-	10	-	-	-	-	-	-
Тема 7. Система стандартів і нормативів у сфері охорони земель та сталого землекористування	16	4	2	-	-	10	-	-	-	-	-	-
Тема 8. Система стандартів з безпеки праці на підприємствах	13	2	1	-	-	10	-	-	-	-	-	-
Разом за змістовим модулем 2	71	18	9	-	-	44	-	-	-	-	-	-
Усього годин	105	30	15	-	-	60	-	-	-	-	-	-

5.3. Зміст завдань для самостійної роботи

№ з/п	Назва теми
1	Суть, принципи, мета і завдання стандартизації та нормування. Види стандартизації та нормування. Правові основи стандартизації та нормування.

2	Зміст стандартів та технічних умов. Концепції єдиної системи нормативно-правових актів у землеустрої (ЄСНПАЗ). Галузева програма створення ЄСНПАЗ. Концепція системи стандартизації та нормування у сфері охорони земель (СНОЗ). Галузева програма стандартизації та нормування охорони земель. Концепція Єдиної системи нормативно-правових актів у сфері державного земельного кадастру (ЄСНПАЗ).
3	2
4	Міжнародні стандарти ISO 9000, 10000 і 14000. Європейські стандарти серії EN 29000, і EN 45000. Розробка міжнародних стандартів. Порядок розробки міждержавних стандартів.
5	Система засадних основоположних стандартів. Система галузевих стандартів довкілля. Система галузевих стандартів та нормативів у землеустрою, сфері охорони земель та сталого землекористування, державного земельного кадастру.
6	Система стандартів з управління навколишнім середовищем. Система стандартів з якості об'єктів природного середовища. Система екологічних стандартів.
7	Система стандартів та нормативів у землеустрої. Система нормативів у сфері державного земельного кадастру.
8	Система стандартів та нормативів у сфері охорони земель. Система стандартів сталого землекористування.
9	Стандартизація безпеки праці і захист від електромагнітного та радіаційного забруднення. Безпека праці і захист від іонізуючого випромінювання.

6. Критерії оцінювання результатів навчання з навчальної дисципліни

Шкала оцінювання: національна та ЄКТС

Оцінка за національною шкалою	Оцінка за шкалою ECTS	
	Оцінка (бали)	Пояснення за розширеною шкалою
Відмінно	A (90-100)	відмінно
Добре	B (80-89)	дуже добре
	C (70-79)	добре
Задовільно	D (60-69)	задовільно
	E (50-59)	достатньо
Незадовільно	FX (35-49)	(незадовільно) з можливістю повторного складання
	F (1-34)	(незадовільно) з обов'язковим повторним курсом

6.1. Засоби оцінювання

Підсумковий модуль-контроль проводиться у вигляді тестування, контрольної роботи, вирішення практичного завдання. Максимальна кількість балів – 40.

До складу екзаменційного білету входять 5 завдань (1- вирішення тестового завдання (5 балів), 2-4 – відповіді на теоретичні запитання (кожне питання – 9 балів), 5 – вирішення практичного завдання (8 балів).

Результати заключного тестування оцінюються наступним чином
(у тесті 10 запитань):

Кількість правильних відповідей	Бал
9-10	5
7-8	4
5-6	3

3-4	2
2	1
1	0,5
0	0

Критерії оцінювання теоретичних питань:

9	студент дає вичерпні та логічні відповіді на поставлені запитання; бере активну участь в обговоренні всіх питань і суттєво доповнює відповіді новітніми даними; вміє встановити причинно-наслідкові зв'язки при обговоренні матеріалу; проявляє знання з додаткової літератури, не обмежуючись лекційним матеріалом
7	студент репродуктивно відтворює вивчений матеріал та при відповіді на запитання допускає неточності, які виправляє з допомогою викладача; суттєво доповнює деякі питання
5	студент чітко формулює основні визначення та поняття.
3	студент робить спроби відповідати чи доповнювати, проте виявляє слабкі знання та допускає грубі помилки під час обговорення матеріалу.
1	протягом опитування студент не проявляє активності, хоча інколи намагається не без допомоги викладача та студентів дати визначення, сформулювати поняття чи зобразити формулу.
0	студент не може дати відповіді на запитання.

Критерії оцінювання практичного завдання:

8	студент виявляє глибокі і повні знання матеріалу, проявляє творчий підхід та безпомилкове відтворення набутих теоретичних знань з використанням наукової термінології, розв'язує повністю отримане завдання і робить висновки по отриманих результатах.
7	студент показує системний та репродуктивний характер теоретичних знань, розв'язує повністю отримане завдання і робить висновки по отриманих результатах.
5	студент показує системний та репродуктивний характер теоретичних знань, проте допускає помилки, які може виправити з допомогою викладача.
3	студент виявляє знання основного матеріалу, але під час відповіді допускає помилки і неточності.
2	студент робить спроби відповідати, проте виявляє слабкі знання та допускає грубі помилки.
0	студент не може дати відповіді на запитання.

6. Форми поточного та підсумкового контролю

Курс складається з 2-х теоретично-експериментальних модулів. Кожен теоретично-експериментальний модуль оцінюється в умовних балах, враховуючи виконання і захист практичних робіт, розв'язок задач контрольної роботи, що виконується на протязі семестру. Виконати всі заплановані експериментальні завдання (практичні роботи, розрахункові завдання, реферати тощо).

Тестовий, письмовий (написання самостійних робіт студентами); усний (опитування, заслуховування доповідей).

Розподіл балів, які отримують студенти (іспит)

Поточне тестування та самостійна робота								Іспит	Сума
Змістовий мод. №1				Змістовий модуль № 2					
T1	T2	T3	T4	T5	T6	T7	T8	40	100
4	8	8	8	8	8	8	8		

T1, T2 ... T8 – теми змістових модулів.

7. Рекомендована література

7.1. Базова (основна)

1. Про землеустрій: Закон України.
2. Земельний Кодекс України.
3. Про стандартизацію: Закон України.
4. Про охорону земель: Закон України.
5. Про державний земельний кадастр: Закон України.
6. Про охорону природного навколишнього середовища України: Закон України.
7. Про природно-заповідний фонд України: Закон України.
8. Про стандартизацію і сертифікацію. Декрет Кабінету Міністрів України.
9. ДСТУ 1.6-97. Державна система стандартизації України: Порядок державної реєстрації галузевих стандартів, стандартів науково-технічних та інженерних товариств і спілок. – На заміну КНД 50-016-93; Введ. 1997.07.01. – К.: Вид-во Держстандарту України, 1997.
10. ДСТУ 1.0:2003 Національна стандартизація. Основні положення.
11. ДСТУ 1.1-2001 Національна стандартизація. Стандартизація та суміжні види діяльності. Терміни та визначення основних понять.
12. ДСТУ 1.2:2003 Національна стандартизація. Правила розроблення національних нормативних документів.
13. ДСТУ 1.3:2004 Національна стандартизація. Правила побудови, викладання, оформлення, погодження, прийняття та позначення технічних умов.
14. ДСТУ 1.5:2003 Національна стандартизація. Правила побудови, викладання, оформлення та вимоги до змісту нормативних документів.
15. ДСТУ 1.6-2004 Національна стандартизація. Правила реєстрації нормативних документів.
16. ДСТУ 1.7-2001 Державна система стандартизації. Правила і методи прийняття та застосування міждержавних і регіональних стандартів.
17. ДСТУ 1.12:2004 Національна стандартизація. Правила ведення справ нормативних документів.
18. Нормативи землекористування. Збірник нормативно-правових актів та науково-методичних рекомендацій у сфері землекористування та охорони земель. У двох книгах. Державний комітет України із земельних ресурсів. К.: ТОВ «АВГУСТ ТРЕЙД» 2008.т. 1, 446 с.
19. Нормативи землекористування. Збірник нормативно-правових актів та науково-методичних рекомендацій у сфері землекористування та охорони земель. У двох книгах. Державний комітет України із земельних ресурсів. К.: ТОВ «АВГУСТ ТРЕЙД» 2008.т. 2, 454 с.
20. Концепції єдиної системи нормативно-правових актів у землеустрої. Державний комітет України із земельних ресурсів. 2009.
21. Концепція системи стандартизації та нормування у сфері охорони земель. Державний комітет України із земельних ресурсів. 2009.
22. Концепція Єдиної системи нормативно-правових актів у сфері державного земельного кадастру. Державний комітет України із земельних ресурсів. 2009.
23. Наказ Держкомзему від 16.03.2006 № 103 «Про затвердження Методичних рекомендацій з розробки проектів землеустрою щодо розмежування земель державної та комунальної власності»;
24. Наказ Держкомзему від 18.07.2008 № 177 «Про внесення змін до Методичних рекомендацій з розробки проекту землеустрою щодо розмежування земель державної та комунальної власності»;
25. Наказ Держкомзему від 10.07.2008 № 165 «Про затвердження Методичних рекомендацій з розробки проекту землеустрою щодо встановлення або зміни меж населеного

пункту»;

26. Наказ Держкомзему України від 09.02.1998 № 12 «Про дотримання вимог чинного законодавства при виконанні робіт з питань землеустрою»;

27. Вказівка Держкомзему України від 18.03.1998 № 13 «Про удосконалення землевпорядних робіт при виготовленні документів, що посвідчують право на земельну ділянку»;

28. Наказ Держкомзему України від 14.04.1999 № 36 «Про внесення змін до наказу Держкомзему України від 09.02.1998 р. № 12 «Про дотримання вимог чинного законодавства при виконанні робіт з питань землеустрою»;

29. Інструкція з топографічного знімання у масштабах 1:5000, 1:2000, 1:1000 та 1:500 (ГКНГА-2.04-02-97) (наказ від 08.04.1998 № 56);

30. Умовні знаки для топографічних планів масштабів 1:5 000, 1:2 000, 1:1 000, 1:500 (ГКНГА-2.04-02-98) (наказ від 03.08.2001 №295);

31. Умовні знаки для топографічної карти масштабу 1:10 000 (наказ від 09.07.2001 № 254);

32. Положення про порядок встановлення місцевих систем координат (наказ від 02.07.2001 № 245);

33. Про затвердження Кодексу ustalеної практики "Структура та зміст Державного реєстру географічних назв" (наказ від 19.06.2009 № 59, чинний з 01.07.2009);

34. Інструкція про порядок контролю і приймання топографо-геодезичних та картографічних робіт (наказ від 16.02.2000 №19);

35. Класифікатор інформації, яка відображається на топографічних планах масштабів 1:5 000, 1:2 000, 1:1 000, 1:500 (наказ від 08.03.2000 № 25);

36. Про затвердження Кодексу ustalеної практики. Керівний технічний матеріал з виготовлення та приймання цифрової топографічної карти (наказ від 23.11.2008 № 148);

37. Про затвердження Кодексу ustalеної практики. Зображення державного кордону та меж адміністративно-територіального устрою України на топографічній карті (наказ від 24.11.2008

№ 151).

38. Вказівка Держкомзему України від 15.07.1999 № 11 «Про впровадження Еталону проекту відведення земельної ділянки»1.

39. СОУ ДКЗР 00032632-012:2009 «Оцінка земель. Правила розроблення технічної документації з нормативної грошової оцінки земель населених пунктів» (надано чинності наказом Держкомзему від 24.06.2009 № 335);

40. СОУ 00032632-004:2009 Землеустрій. Проекти землеустрою щодо організації і встановлення меж територій історико-культурного призначення. Правила розроблення (надано чинності наказом Держкомзему від 17.07.2009 № 375);

41. СОУ ДКЗР 00032632-005:2009 Землеустрій. Проекти землеустрою щодо створення водоохоронних зон. Правила розроблення» (надано чинності наказом Держкомзему від 17.07.2009 № 375).

7.2. Допоміжна

1. Земельні відносини в Україні: Законодавчі акти і нормативні документи. – К.: Урожай, 1998. – 816с.

2. Третяк А.М. Екологія землекористування: теоретико-методологічні основи формування та адміністрування : Монографія. – К.: ЗАТ «ВІПОЛ», 2012. – 444 с.

3. Третяк А.М. Колганова І.Г. Землевпорядне проектування: упорядкування існуючих сільськогосподарських землеволодінь та землекористувань та їх угідь. К.: ТОВ

«ЦЗРУ». 2007. – 210 с.

4. Третяк А.М., Гетманьчик І.П. Землевпорядне проектування: еколого-економічні засади формування землекористування природно-заповідних територій. — К.: «ЦП «КОМПРИНТ», 2011. - 254 с.

5. Новаковський Л.Я., Добряк Д.С., Третяк А.М., та ін. Еталон технічної документації щодо встановлення обмежень і обтяжень у використанні земель сільськогосподарських підприємств. – К.: ІЗУ УААН, 2000.

6. Третяк А.М., Шквир М.І. Методичні рекомендації оцінки екологічної стабільності агроландшафтів та сільськогосподарського землекористування. – К.: ІЗУ УААН, 2001.

7. Новаковський Л.Я., Добряк Д.С., Третяк А.М. Методичні рекомендації щодо порядку розробки та складання земельно-агротехнічного паспорта сільськогосподарського формування. – К.: ІЗУ УААН, 2001.

8. Новаковський Л.Я., Добряк Д.С., Третяк А.М. Методичні рекомендації щодо процедури відновлення прав громадян на земельну частку (пай). – К.: ІЗУ УААН, 2000.

9. Третяк А.М. Наукові основи землеустрою: Навчальний посібник. – К.: ТОВ ЦЗРУ, 2002.

10. Третяк А.М. Землевпорядне проектування: Теоретичні основи і територіальний землеустрій: навч. посібник / Третяк А.М. – К.: Вища освіта, 2006. – 528 с.

11. Третяк А.М., Другак В.М. Землеустрій при формуванні меж територій, реалізації земельних та економічних інтересів сільських, селищних та міських рад: Методичні рекомендації. – К.: ІЗУ УААН, 2003.

12. Кривов В.М. «Основи землевпорядкування: навч. посіб. Для підготовки бакалаврів у вищ. навч. закл. II-IV рівнів акредитації / - К.: Урожай, 2008. – 324с.

13. Третяк А. М. Класифікація земель за категоріями, типами землекористування, цільовим призначанням та дозволене використання земель / А. М. Третяк, Й. М. Дорош // Землевпорядний вісник. – 2009. – № 5. – С. 20–31.

8. Інформаційні ресурси

1. <http://e-learning.chnu.edu.ua/course/category.php?id=7&perpage=20&page=1>
2. <http://chnu-zemkadastr.ucoz.ua/>
3. <http://old.lp.edu.ua/index.php?id=4469>
4. http://avt.miem.edu.ru/Student/Work_prog/Work_prog.files/eva_metrologiy.html
5. http://library.tuit.uz/skanir_knigi/book/metrologiya/metrologiya_1.htm
6. <http://www.ifdcsm.com.ua/index.php>